

paa det paagældende Sted. Jeg har tænkt mig den Mulighed, at han ligesom Aladdin, da han byggede sit Palads, vilde lade et Vindue eller Hjørne blive tilbage, hvor Folketinget kunde forbedre Loven. For Resten tænker jeg nok, der findes andre Kroge af Loven, hvor der kunde laves lidt om paa den. Jeg tror nemlig ikke, jeg tager fejl i, at der fra hans Side har været rejst Spørgsmaal, om der ikke, hvis man indførte en saadan Bestemmelse, ogsaa maatte indføres en Bestemmelse, som ikke gjorde det alt for vanskeligt for en saadan Barselkvinde at faa Hjælp af det offentlige, uden at en saadan Hjælp regnedes for Fattighjælp. Jeg tror, at der her er noget, som maa tages under nøje Overvejelse. En ved Lov fremtvungen Arbejdsløshed i 4—6 Uger er en ikke ringe Ting, og jeg mener, at der er gode Analogier i Fattigloven for at gennemføre Bestemmelser som den her antydede. Selve Bestemmelsen forekommer mig ganske rigtig, og jeg vil særlig understrege, at der her ikke alene er Tale om at beskytte Kvinden, men ogsaa om at beskytte Barnet, saaledes at man ikke umiddelbart efter Fødselen river Moderen bort fra det spæde Barn. Det forekommer mig at være en saa selvfølgelig human Bestemmelse, at jeg snarere synes, vi burde skamme os over ikke for længe siden at have faaet en saadan Bestemmelse, end at vi nu skulle have Betænkelighed ved at gaa ind paa den. Dernæst er der den langt videregaaende Regel i Forslagets § 5, hvorefter Kvinder ikke maa anvendes til det i § 1 omhandlede Arbejde mere end 10 Arbejdstimer i Løbet af et Døgn, ej heller i Tiden før Kl. 6 Morgen eller 8 Aften, hvormed er sat i Forbindelse Bestemmelser om Søndagsarbejde osv. Det vil blive indvendt og er blevet indvendt fra de arbejdende Kvinders Side, at de ikke kunne forstaa, hvorfor de skulle stilles anderledes end Mændene, hvorfor de ikke maa raade lige saa frit over deres Arbejdskraft som voksne Mænd, og teoretisk kan der siges meget til Forsvar derfor. Jeg siger aabent, at jeg stiller mig anderledes, jeg finder det rigtigt og ønskeligt, at Lovgivningen griber ind i Kvindens Arbejde, dels fordi hun er den svage i Konkurrencen, dels fordi de dog principielt set ere Mødre til den kommende Slægt, de Mødre, af hvis Sundhed, Velbefindende og Ikke-Overanstrengelse, den næste Generations Sundhed og Kraft beror, og naar dertil føjes, at de Begrænsninger, som her ere anførte i Lovforslaget, dog i deres Hovedtræk ere af den Natur,

at der vist ikke er et eneste Medlem af dette Ting, som ikke mener, at det ikke i og for sig var ønskeligt, at Arbejdet var begrænset paa denne Maade, har jeg for mit Vedkommende ikke nogen Betænkelighed ved at tiltræde Lovforslaget. Mest Tvivl har jeg med Hensyn til det ubetingede Forbud — jeg vil ikke sige mod Nat-arbejde men mod Aftenarbejde. Det kan ikke nægtes, at der er Virksomheder, Typograf- og Sættervirksomhed f. Eks., som undertiden ikke kan finde Sted paa anden Tid end efter Kl. 8 om Aftenen eller før Kl. 6 om Morgen, og som der ikke er tilstrækkelig Grund til at drage Kvinderne bort fra. Der kan ogsaa tænkes et saa overvældende Sæsonarbejde af det, som særlig er Kvinderne forbeholdt: Modepynt, Konfektion, Lingeriforretning, at det vilde være urimeligt, om ikke Kvinder kunde arbejde derved efter Kl. 8 Aften. Det kan omtvistes, og jeg er personlig ikke sikker derpaa. Jeg finder ikke Anledning til at angribe Lovforslaget paa dette Punkt, da jeg er enig deri, men jeg vil blot antyde her et Punkt, som der kan være forskellige Meninger om.

Jeg kommer saa endelig til den sidste Gruppe Personer, som omtales i Lovforslaget, nemlig den voksne, mandlige Arbejder. Det vil være en bekendt Sag, at Arbejderne i det 19de Aarhundrede paa en Række Punkter have stræbt at opnaa Forbedring i deres Kaar omtrent i alle mulige Retninger: med Hensyn til deres Løn, som de ønske saa stor som mulig, med Hensyn til Arbejdstiden, som de ønsker saa kort som mulig, og med Hensyn til Sundhedsforanstaltninger paa de Steder, hvor de udøve deres Virksomhed, overhovedet Foranstaltninger til at værne deres Helbred og til at værne om Sikkerheden under Arbejdet. Arbejderne have for Opnaaelsen af disse Krav gaaet flere forskellige Veje, dels gennem Sammenslutning i Fagforeninger, dels gennem Henvendelser til Lovgivningsmagten, for at faa den til at træffe Bestemmelser derom. Forbedringen i Lønforholdene og Forkortelsen af Arbejdstiden er i det væsentlige bleven opnaaet gennem Fagsammenslutninger og Forbedringerne i Sundheds- og Sikkerhedsforholdene gennem Lovgivningen. Jeg tror, at denne Fordeling er ganske naturlig. Som bekendt er der fra Arbejdernes Side gjort Forsøg paa gennem en egentlig Arbejderbeskyttelseslovgivning, saaledes som det her foreliggende Lovforslag, at ordne Spørgsmaalet om en Maksimal-arbejdsdag. Mit Standpunkt i denne Sag